

ברכות מ

רב	טול ברוך, טול ברוך	אינו צריך לברך
	הבא מלח, הבא לפתן	צריך לברך
ורבי יוחנן	טול ברוך, טול ברוך הביאו מלח, הביאו לפתן	אינו צריך לברך
	גביל לתורי גביל לתורי	צריך לברך
ורב ששת אמר	טול ברוך, טול ברוך הביאו מלח, הביאו לפתן גביל לתורי גביל לתורי	אינו צריך לברך דאמר רב יהודה אמר רב: אסור לאדם שיאכל קודם שיתן מאכל לבהמתו, שנאמר: ותת' עש כשפק צכה מתק והור ואלת ושפעת.

הצעות לבריאות ולמניעת מחלות, במיוחד אסכרה

אחר כל אכילתך אכול מלח, ואחר כל שתייתך שתה מים, ואי אתה נזוק
אחר כל אכילתך אכול מלח, ואחר כל שתייתך שתה מים, ואי אתה נזוק
אכל כל מאכל ולא אכל מלח, שתה כל משקין ולא שתה מים, ביום - ידאג מן ריח הפה, ובלילה - ידאג מפני אסכרה.
המקפה אכילתו במים - אינו בא לידי חולי מעים
הרגיל בעדשים אחת לשלשים יום - מונע אסכרה מתוך ביתו - אמר רב מרי אמר רבי יוחנן: אבל כל יומא, לא. מאי טעמא - משום דקשה לריח הפה.
הרגיל בחרדל אחת לשלשים יום - מונע חלאים מתוך ביתו, אבל כל יומא לא. מאי טעמא - משום דקשה לחולשא דלבא.
הרגיל בדגים קטנים אינו בא לידי חולי מעים; ולא עוד אלא שדגים קטנים מפרין ומרביין ומברין כל גופו של אדם
הרגיל בקצח אינו בא לידי כאב לב - קושי: רבי שמעון בן גמליאל אומר: קצח - אחד מששים סמני המות הוא - לא קשיא: הא בריחו, הא בטעמו

רבי יהודה אומר: בורא מיני דשאים.

ואמר רבי זירא ואיתימא רבי חנינא בר פפא: מאי טעמא דרבי יהודה - אמר קרא: "**כרוך ה' יום יום**" וכי ביום מברכין אותו ובלילה אין מברכין אותו? אלא לומר לך: כל יום ויום תן לו מעין ברכתיו (כגון ראש חודש ושבת וכו') הכא נמי, כל מין ומין תן לו מעין ברכתיו.

המברך ברכה לא נכונה

בירך:	על:	יצא או לא יצא?
בורא פרי האדמה	פירות האילן	יצא
בורא פרי העץ	פירות הארץ (ירקות)	לא יצא
שהכל נהיה בדברו	על כולם	יצא

מאן תנא דעיקר אילן ארעא היא? אמר רב נחמן בר יצחק: רבי יהודה היא, דתנן: **יבש המעין ונקצץ האילן - מביא ואינו קורא** (מקרא ביכורים) **רבי יהודה אומר: מביא וקורא.**

↓
 כבר אין עץ וא"א לומר
"האגמה אער נת ל"
 ↓
 כי האדמה שבו צמח האילן עדיין קיים

על פירות הארץ וכו'.

קושי: פשיטא!

תירוץ: אמר רב נחמן בר יצחק: לא נצרכה אלא לרבי יהודה דאמר חטה מין אילן היא; דתניא:

אילן שאכל ממנו אדם הראשון.

רבי מאיר	גפן היה	שאיין לך דבר שמביא יללה על האדם אלא יין, שנאמר: וישת מן היין ושכר
רבי נחמיה	תאנה היתה	שבדבר שנתקלקלו בו נתקנו, שנאמר ויתפרו עליה תאנה
רבי יהודה	חטה היתה	שאיין התינוק יודע לקרות אבא ואמא עד שיטעום טעם דגן.

סלקא דעתך אמינא, הואיל ואמר רבי יהודה חטה מין אילן היא, ליברך עליה בורא פרי העץ - קמשמע לן.
כלל: היכא מברכינן בורא פרי העץ - היכא דכי שקלת ליה לפירי איתיה לגוואא (גזע) והדר מפיק, אבל היכא דכי שקלת ליה לפירי ליתיה לגוואא דהדר מפיק - לא מברכינן עליה בורא פרי העץ אלא בורא פרי האדמה.

ועל כולן אם אמר שהכל וכו'.

רב הונא אמר: חוץ מן הפת ומן היין; ורבי יוחנן אמר: אפילו פת ויין.

הצעה: נימא כתנאי: **ראה פת ואמר כמה נאה פת זו ברוך המקום שבראה - יצא. ראה תאנה ואמר: כמה נאה תאנה זו ברוך המקום שבראה - יצא, דברי רבי מאיר;**
רבי יוסי אומר: כל המשנה ממתבע שטבעו חכמים בברכות - לא יצא ידי חובתו.

דחיית ההצעה: אמר לך רב הונא: אנא דאמרי אפילו לרבי מאיר; עד כאן לא קאמר רבי מאיר התם - אלא היכא דקא מדכר שמיה דפת, אבל היכא דלא קא מדכר שמיה דפת - אפילו רבי מאיר מודה. ורבי יוחנן אמר לך: אנא דאמרי אפילו לרבי יוסי, עד כאן לא קאמר רבי יוסי התם - אלא משום דקאמר ברכה דלא תקינו רבנן, אבל אמר שהכל נהיה בדברו דתקינו רבנן - אפילו רבי יוסי מודה.

סיפור: בנימין רעיא כרך ריפתא ואמר: בריך מריה דהאי פיתא. אמר רב: יצא.

קושי: והאמר רב: כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה!

תירוץ: דאמר: בריך רחמנא מריה דהאי פיתא.

קושי: והא בעינן שלש ברכות!

תירוץ: מאי יצא דקאמר רב - נמי, יצא ידי ברכה ראשונה.

קושי: מאי קמשמע לן - אף על גב דאמרה בלשון חול, תנינא, **ואלו נאמרים בכל לשון: פרשת**

סוטה, וידי מעשר, קריאת שמע, וחפלה, וברכת המזון!

תירוץ: אצטריך, סלקא דעתך אמינא; הני מילי - דאמרה בלשון חול כי היכי דתקינו

רבנן בלשון קדש, אבל לא אמרה בלשון חול כי היכי דתקינו רבנן בלשון קדש אימא - לא - קמשמע לן.